

Motion till riksdagen 2025/26:3198

av **Mathias Bengtsson (KD)**

Avskaffande av elektronikskatten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att avskaffa elektronikskatten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Elektronikskatten infördes 2017 som en miljöskatt med syftet att minska förekomsten av skadliga flamskyddsmedel i vissa elektronikvaror i de svenska hushållen. Detta har inte uppfyllts och skatten har visat sig sakna miljönytta. I stället har elektronikskatten medfört en konkurrensnackdel från billigare utländsk import av dessa varor och samtidigt medfört pålagor för såväl svenska handelsföretag, myndigheter som privatpersoner.

Elektronikskatten saknar miljöstyrande effekter eftersom den baseras på produktens vikt snarare än dess faktiska innehåll av farliga kemikalier. Detta innebär att produkter med låg förekomst av farliga ämnen beskattas oproportionerligt hårt om de är tyngre, medan produkter med större miljöpåverkan relativt sett kan beskattas lindrigare, så länge de väger mindre.

Dessutom har skatten lett till försämrade konkurrenskraft för svenska företag, särskilt inom handeln. Konsumenter väljer nu i större utsträckning att köpa elektronik från utlandet där motsvarande skatt inte finns, vilket både leder till minskade skatteintäkter för svenska staten och förlorade arbetstillfällen inom svensk detaljhandel. I slutändan kan detta bidra till att fler konsumenter köper produkter från länder med lägre miljökrav, vilket får till följd att skatten får motsatt effekt mot sitt ursprungliga syfte.

Sverige är en liten aktör på den globala elektronikmarknaden, och våra stränga nationella regler har därför haft begränsad effekt på att minska förekomsten av farliga flamskyddsmedel i elektronik. I stället bör Sverige stödja och följa de gemensamma EU-regelverken, som ROHS och REACH, som redan idag fungerar effektivt för att begränsa användningen av skadliga ämnen i vitvaror och hemelektronik på bred front.

Begagnad elektronik, som importeras till Sverige, omfattas också av skatten, vilket gör produkterna dyrare och mindre konkurrenskraftiga på den svenska marknaden. Det försvårar för svenska företag att möta den växande efterfrågan på återanvänd elektronik, och i stället exporteras varorna till andra EU-länder där skatten saknas. På så vis motverkas både återbruk och återvinning.

Elektronikskatten leder också till en administrativ börda för företag och myndigheter, vilket resulterar i ökade kostnader och en ineffektiv användning av resurser som i stället skulle kunna investeras i verkligt miljöarbete. Utformningen av skatten och dess tillhörande administration leder till omfattande byråkrati, som särskilt drabbar små och medelstora företag.

Slutligen överförs de ökade kostnaderna på privatpersoner som konsumerar hem-elektronik när den ökade skatten fördyrar varor och spär på inflation.

Elektroniksskatten har utvärderats vid flera tillfällen och senast 2020 kom Skatteverket och Kemikalieinspektionen fram till att den inte var kostnadseffektiv, att halterna av skadliga flamskyddsmedel i hemmen inte har minskat och att skatten bedöms vara krånglig med komplicerad administration. I SOU 2024:67 konstaterades att det inte går att utforma skatten på ett effektivt sätt som samtidigt inte är administrativt betungande.

Elektronikskatten infördes för att skydda miljön, något den inte har lyckats åstadkomma. I stället har den kommit att påverka såväl företag som myndigheter och privatpersoner negativt. Flera utvärderingar har visat att elektronikskatten inte uppfyller sitt syfte, och därför saknas det skäl att behålla den.

Mathias Bengtsson (KD)